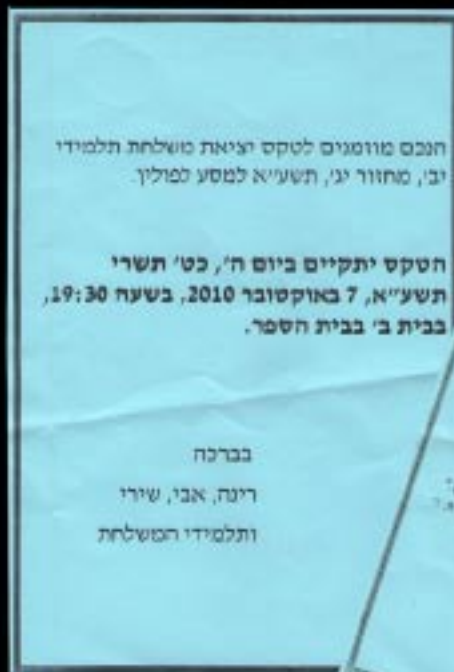

המסע שלי לפולין
10-17.10.2010

נתנאל חלול
תיכון עירוני מקיף
ע"ש יצחק רבין
אילת

"בתראיך הליכרונות על כתבי
ובמקל תקווה בידי,
יודע אני מהיכן אני בא!
ומתוך תקווה וחרדה,
אני מבקש לדעת לאן אני הולך"

מאת: ק. 363ניק

ילדינו היקרים!

העם היהודי עבר טראומה קשה, האיכרוע הקשה ביותר
בתולדותיו-השואה!

שואה שבמהלכה הוצאו להורג שישה מיליונים מבני
צמנו, אך ורק בשל היותם יהודים.

המסע לפולין הינו לכות הכרובה בשליחות שבה
תלמדו, תחוו ותחושו את אשר עבר על העם היהודי
השואה.

אתם הולכים בשביאי המסע לראות את הסבל, הצער,
הכאב והמוות אשר נטראו לעם היהודי צ"י בני אדם
ללא צלם אנוש, בני העם הצרמני.

אנו מקווים שתחזרו כריאים ומחולקים ותהיו גאים
שאתם חלק מהעם היהודי, עם אשר שרד את התופת
והקים מדינה לתפארת.

תלמדו סבלנות וסובלנות, צרכו של חינוך וצרכים,
כיבוד השונה והאחר, חשיבות קדושת החיים, וכמו כן
תדעו להוקיע כל סוג של אלימות.

תחרטו על דלליכם את המילים - לא עוד!
"לזכור ולא לשכוח"

המסע החינוכי מתחיל בשלב ההכנה ומסתיים
בנחיתה, ולצומת זאת המסע הפנימי מתחיל עם
הנחיתה בארץ ואנו מקווים שהוא ילווה אותכם לכל
החיים.

אנו מברכים אותכם שבמסע זה תלכו לייצג את העם
היהודי ואת מדינת ישראל בכבוד ומתוך תחושת
שליחות אמיתית.

ולכרו: "אין לנו ארץ אחרת".

3אתכם לשלום

ושובכם לשלום.

אנו בקיית כבר מתעצבים....

אהבים אותכם מאיתנו ההורים.

מסע לפולין אוקטובר 2010

בוי"ס תיכון "רבין" אילת.

רק כמה מילים לפני שאנחנו נצא למסע הקשה הזה...
 חשוב שתגיעו אליהם ויעבור חווה לא קלה, אך מאד חשובה.
 בקחו את עצמכם יחד, והגו את השמיעה, עזרו את השמיעה
 והקשבו לתקוות הכתובים שם נולדו עמנו.
 אני בטוח שתעזבו את המסע הזה וספק חזית מההיסטוריה של
 זהבן עיר מה כבידן קרה שם וידעו, כמה שטן, את אלה קשים
 שיעברו רכבות של זהב.
 עמנו באוהב כבני אדם, כהגויים וכישראלים במקומות ההשגחה
 וההצלה. אמרו בשם כלום - אענה פה
 עיניכם יחדות חקקו, לעולם את הכריזמה וההתעוררה מאד.
 חשוב שם שתגיעו שלא הולד עזבו, זה יבא שם רשעים של כלל עם
 החברים. זה יעשה וברא.

אני חצה לאחרי יבא נסיעה טובה, שתחברו כריזמה נשואים ולראי חזית
 כהערכה ואוהב גמילה
 גורית גמילה
 רכבת השכבה

תלמידי היקרים,

זכות גדולה נהגה פהלוקי לחוות אתכם את המסע לבולין.

החברות קודם נצ"י רשעונו על ארמת בולין.

בולין שהייתה פהלוקי אחת מן המרכיבים היבדוקיים החשובים ביותר
 פהלוקי, ריקה ביום כמעט לחלוטין מיהודים. בולין הסכה פידי הגרמנים לפית
 קשרות עצום למרסית יהודי אירופה.

כשנלק פרמיות בולין, התחלנו לא רק על אחנות הכשרות, על תנודי
 האקן המאיימים ועל המקלחות שלתוכן הוחזק זיקרון פי. אל תסתכלו רק
 על האימה. הסתכלו על פרמיות, על הפרדות, על פתי הקטה, ונסו
 להסתכל על תווי הניהם של האנשים. כשמתחילים קשה מקרוב, החיים דומים
 בכל מקום...

מרסין גרין, יהודי ניצול שואה, כותב פסקו " קשה כל פני פתי " :

" בלב כל עיר ובלב כל כפר ישנו קו גבול המפריד בין התלויים לבין בני האדם "...

המסע שאניו אנו יוצאים, הוא מסע של אדם פוקקות פני אדם...
 זו הפרמיות עבור כל אחד ואחת מאיתנו לפרר ולחקור את נהותו האישי
 ולהכיר חלק משורשי העם היהודי.

המסע שלנו אתחיל פהלוקי ההכנה ומסתיים פחיתה פארץ, אך המסע הפנימי,
 ילווה אותנו לכל החיים.

אוקפת.

עירי.

התקוה

נפתלי חרץ אימבר

כל עוד בלבב פנימה
נפש יהודי הומיה
ולפאתי מזרח קדימה
עין לציון צופיה.

עוד לא אבדה תקותנו
התקוה בת שנות אלפים
להיות עם חפשי בארצנו
ארץ ציון וירושלים.

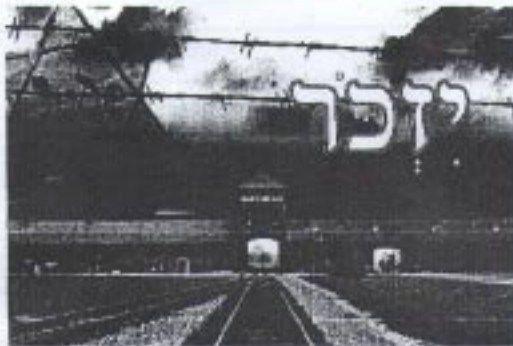
המסע לפולין תשע"א

בי"ס תיכון רבין אילת

כל א.
דוד א.
ריכז א.
אילני א.
סוב לי א.
אור א. יובל ב. ש. אושר ב. לירון ב. עזר מ. מל מ.
ליאל א. ליאור ב. ליער מ. נהנאל מ.
שיר נ. ספיר ה.
איתי נ. אדר ו.
מהן ד. תומר ז.
נצאנה ו.
הבור ח.
לירן ח.
רוהם ח.
יהוד ח. שירי ת.א. נכריאל נ. יהב ש.
שלומי י. רינה מ. ים צ. שיר ה. דורוני מ.
טילני ח. אבי נ.
נמרוד ט.
איטל ה.
מאי ה.
מר א.

מחזור "יג 2010

"בנים יולדו: יקמו, ויספרו לבניהם."
תהילים ע"ח, ו'

אבינו מלכנו אל אלחי הרוחות לכל-בקר. מן מטנה נבוכה
אל-בגסי השכינה במעלות קדושים וטהורים בזהר הקריע
מזהירים את-נשמותיהם של שש מאות רבבות אלפי ישראל
אנשים ונשים ילדים וילדות שנהרגו ושנטבחו ושנחנקו
ושנקברו חיים בידי מקליעות היגורים בגלות אירופה. כלם
קדושים וטהורים. בהם גאונים וצדיקים ארזי הלנגון ואיורי
התורה. בגו עזן תהא מנותתם. לבן בעל הרחמים יציר
בגורד החיים את-נשמותם ה' הוא נחלתם. וזכר לנו עקדתם
ותעמוד לנו ולכל ישראל זכותם. ארץ אל-תכשי דמם זאל-
יהי מקום לזעקתם. בזכותם נדחי ישראל ישונו לאחוזתם
והקדושים לזכרון תמיד נגד עיניך צדקתם. ובואו שלום ונוח
אל-משקבותם. ונאמר אמן:

המסע לפולין תשע"א

כל א.
דוד א.
ריכז א.
אילני א.
סוב לי א.
אור א. יובל ב. ש. אושר ב. לירון ב. עזר מ. מל מ.
ליאל א. ליאור ב. ליער מ. נהנאל מ.
שיר נ. ספיר ה.
איתי נ. אדר ו.
מהן ד. תומר ז.
נצאנה ו.
הבור ח.
לירן ח.
רוהם ח.
יהוד ח. שירי ת.א. נכריאל נ. יהב ש.
שלומי י. רינה מ. ים צ. שיר ה. דורוני מ.
טילני ח. אבי נ.
נמרוד ט.
איטל ה.
מאי ה.
מר א.

"בנים יולדו"

כל עוד בלבב פנימה
נפש יהודי הומיה
ולפאתי מזרח קדימה
עין לציון צופיה

עוד לא אבדה תקותנו
התקוה בת שנות אלפים
להיות עם חפשי בארצנו
ארץ ציון וירושלים

ר"ב

אחתי אה

העם הידועי אשר תפאת רבות עדי שלגית אה
אחוז חפצו. חרותו של העם לעולם פלומים רבות
ההנקה כאן, סבא ויסורים שצר זא יבין.
אתה יוצא אלמל אלמל קו רבים חרפו נפלא על
לונה אצרות את הרבים.

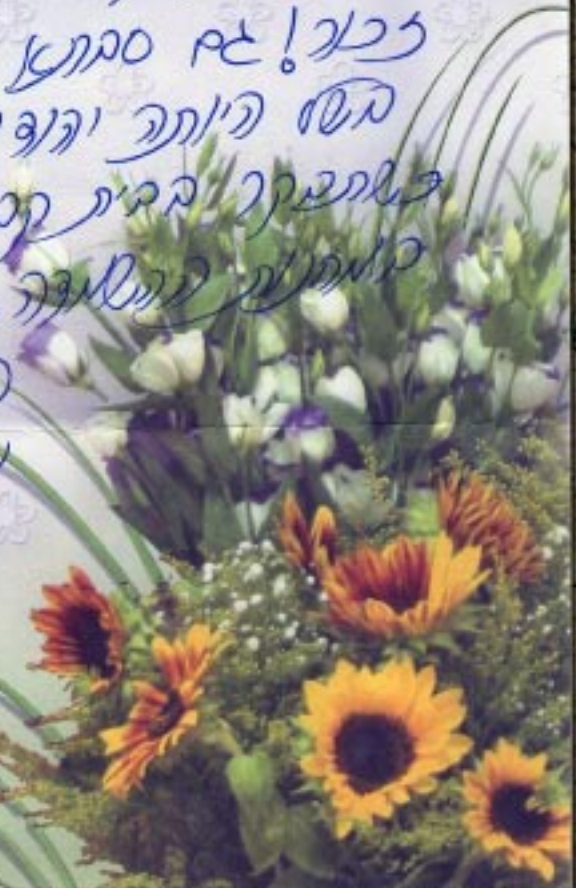
אתה יוצא אלמל קו חכמותם לקאות שאנשים
קפושים אחרים ונבא על זא עולם ברפס - רק קשה
היותם והרופים.

זכור! גם סמוע שונתה על היקרה (חמה) רק
השם היותה ידועיה!

בשמירת הבית קירות ידועי אכאל חזכו טקסים
באמתה הנשורה, שלמד על קפושית רמקום אכרוב

ההחזים, ושא קטיבך תפילה שלט
ומצו אלו האיותחים! אמן!

גאה בק ידע שש!
עם חמו אהבה וחזקים
ארהבת אלמל!

ה'ה

אמן היקי נמאם -

אתה ואלו אמת תלום לאור

אפולו את ההיסטוריה של עם

ישראל

אנב תבנה לנאול קל"ם -

אך תינה הכם בפאפוזיה

תחנה חווא - אנפאם הרבה

כי זה למס של עם בת"ם

אלו נאם. יוקיא"ם. אמת כזה -

ואן סומק אפן לנבד אהסינה

לם אים של החקרים אנבאן

לם איקמה - אקמוק ביקר

אני באה לם אתה לונת במדע

החיים הלה

אובי חלק שתיכלו בשלום -

אננה אונק אקא. אנב לנבדא

עֲתָנָא רַחֵמֵנוּ

שְׁתַּבִּיחַ זֶקֶן נְסִיחָה לְוֵדָה וְתַמְצִיר
בְּשִׁלּוּם. תִּקְרַע עֵי אִמְתִּית בְּפִלְטִין.

אוֹהֶבִית אֲחוּתְךָ: שֶׁנֶּכֶד מֵעוֹלָם.

אתה האח הכי כייפי
שיש בעולם ואני
אהיה שמחה אם תהיה
מרוצה מהמתנה
שקניתי לך.

אוהבת:

אחותך

שנהב.

אל אלוה נבינא
 מאת: שכנה י'ב בה"ס "דבין"

- 10 -
 לאדק, שיש פסאים בוק קול ההאון הקדול הוא
 דבר איוולת אטורה וס להתקלם אונע ולחקטיב
 לקול הפפאי הקאן שככוו להנע אונע לבלוח
 קסיים ופיתת אסכר
 באתנה שכנה י'ב

- 9 -
 טיך התברר...
 שהאנצחת הוא חרסת !!!

גש לכבוד ולא לשכוח כ"ג

אסע לפולין
 לחזור י"ז אוקטובר 2010
 בה"ס "דבין"

לנתנאל היקר!

לקראת הנסיעה הכל כך מרגשת,
אני כותבת לך מספר מילים ומחבקת,
תהיה חזק ותעבור בקלות את המראות,

ודאי תראה תלאות רבות שהעם היהודי עבר עד שהגיע אל מחוז חפצו,
פעמים רבות נקנתה חרותו בהרבה כאב שאיש זר לא יבין אותו.
אתה יוצא למסע למקום בו רבים חרפו נפשם,
אתה יוצא למסע בו רגליך ידרכו במקומות שאנשים קדושים וטהורים נהרגו
וזאת על לא עוול בכפם ורק בגלל היותם יהודים.
שא בליבך תפילה שלא יחזרו אלו הארועים לעולם.
חשיבות המסע הזה גדולה לכל היהודים בכל התפוצות,
אני גאה בך נתנאל היקר שגם אתה בין הצועדים במצעד החיים,
כי רק מי שיודע ומבין כמוך, יוכל להשתתף בחוויה מרגשת זאת.
ויגיד בקול גדול עם ישראל חי!!!
שיהיה לך מסע מעניין והעיקר סע לשלום ותשוב בשלום.
אוהבת מאוד : דודה סימי

נתנאל היקר 000

אתה יוצא ממסע של כמעט פנים
בתיים, מסע מרגש עם הרבה חוויות
מסע בו אתה שוקד על שלום,
אתה פני מתאים מסע ככה,
נסה להפיק את הלב
מביתך הפנימי ממנו מסע ככה
ללא קטטה מאלוהים של
כאלו רחמים וחמלה, ומה עם
זאת לפי הסיפורים של מיט
המסע מלא בחוויות פנימיות,
תהייה קיבור, חזק, תהנה
ותמצא בשלום. אמן

אלוהים אלוק מלך

דוד המלך

לנתניה

הנה הילד הצעיר, ואימה בלילה את המסע אליו
 ובחור אחר לשלמה שאת רק הילדה שלמה
 אין יכולת עונה עק של חוויה עם צבול
 המסע הזה המון היבטים מצד כולם לפתח ושר
 מסע קשה ללכת אלה אני אספתי גם משרי,
 אני נרתי, כמה למעלה שד הים שאתם לשכח
 למעשה אתם תפסו מחברותי לשופר המסע הזה
 הצבוקים שלמה באיטליה ורפיו אל הלצה המעולה
 נתנאל, גם את המסע הזה בקול, תכנה, תלמוד
 אל הצוק והכי חניכה תלוצר הם הצבוק!
 כמו שאינה כפר הים לפד ציוני-הילדה הילך
 וללא, ולי שלמה את המסע הזה היא מצד למעשה
 150!

בהלחן אהבה, מיב

נתניה היקר שלמה!!!

אהלנו מקלים שאינה נהיה בסוף, לחנה
 שבתה קצת קשה ומק, אנו בטוחים
 שגפיק מחנן את הירב ורעה מתק
 ופי חיות טובה שלוו אתם ל היום.
 תכנה גם לילה אחרונה רעה, אהלנו
 אורבים את הלחן ומביתם שלם ל חמן!
 מצד תפסו אתה ולי שיהיה - אלף
 כי כבוד חוויה שיהיה וק איבד רעה
 חלפה קצת את שפך קל, היא שלם את
 והיא קצת גלם מוסרית צבול
 שנתן הצבוקים המעולה.
 ציוני, אהלנו חוויה מרעה, ומביתם שלם
 שנתן הצבוקים המעולה לשפך קל

לנתנאל שלנו !

אתה בטח קורא ולא מאמין !

כן, גם אנחנו הדודים מקיסריה שאוהבים אותך מאוד רוצים להפתיע אותך במסע הזה !!!

אנחנו בטוחים שאתה עובר חוויה קשה אך מאוד חשובה מבחינתנו, כעם היהודי שאיבד מיליונים של יהודים רק לפני 60 שנים... ומעביר זיכרון ומורשת לדור הצעיר ולדורות הבאים, זיכרון שלא ישכח לעד - שאת העם שלנו ניסו להכחיד !

אנחנו בטוחים שזה מסע מדהים, מצד אחד עצב טרא ומצד שני חוויות עם החברים בערב במלון - וזה בסדר גמור - אלו החיים: ללא עצב - אין שמחה, זה בסדר גמור לעשות כייף וצחוק בערבים גם במסע כזה. זה בריא ולגיטימי - ואל תרגישו רע עם זה.

אנחנו רוצים לאחל לך נסיעה טובה, תמצא, תלמד, תהנה ותזכור את הנסיעה המיוחדת הזאת והעיקר - שתחזור בריא ושלם עם מלאי של חוויות....

אוהבים מאוד !!!!!

רפי, דפנה, אייר, קורן, ליר ומאוד דהן
קיסריה

לנתנאל (המקסים) !

"יש לי צד הכן-אצל הירח שמוטא כפ-ים כשהוא חוצר
אוצרה, ולו עול לחכות לנפץ שהוא יפץ משה שוב..."
אז תנפץ את הפעולה משה כפי לזנתק, זכוכית, אהמדי, לחור,
לרוע, לשל, להנחיות, לקבל, לזמק, עמי, חשוכ, לחיט, אמה
לרעיוני, אלה היהודי כי אתה יצא לשל-חג מטענה.
אני מאמנים ועוקים שתלגוף כנכס, בחור, טועה רב בעסך
לקטא הניק יצוי.

אני מאמנים חק הצורה רסה. לפנה סוכר ובסוחה,
מי יין שגיל אלוים וחמטר סילום אילי ולא נעשמתק.

אוהבים עצמים כקד

כאגבר לנהי

דודו פל ואפך

ליר פטר הן ארסכרי סאגבור
המטה יהודי:

"יש לי צד הכן-אצל הירח שמוטא כפ-ים כשהוא חוצר
אוצרה, ולו עול לחכות לנפץ שהוא יפץ משה שוב..."

תחתחתח...

זהו... יציאים לדרך 10.10.2010

לא יתם ולא יגן
שאר ישראל...

© 2010 יתום סניף
הפרוייקט "לא יתם ולא יגן" הוא פרויקט של יתום סניף, המיומן על ידי משרד הרווחה והצפייה השלימה. הפרוייקט מיועד לסייע לילדים ולנוער, ולתמוך את ההורים בהקמת בית חם ויציבים לילדיהם. הפרוייקט כולל שירותי ייעוץ, תמיכה ופיקוח. הפרוייקט מיומן על ידי משרד הרווחה והצפייה השלימה. הפרוייקט מיועד לסייע לילדים ולנוער, ולתמוך את ההורים בהקמת בית חם ויציבים לילדיהם. הפרוייקט כולל שירותי ייעוץ, תמיכה ופיקוח.

FREE

סודי

Cigars

SPIRITS

McDonald's

Western

LOT

BAGGAGE IDENTIFICATION TAG

MALOUNETANEMIR DI

TO TLV LG 151 / 17

VIA

VIA

VIA

0080 078754

LO 078754

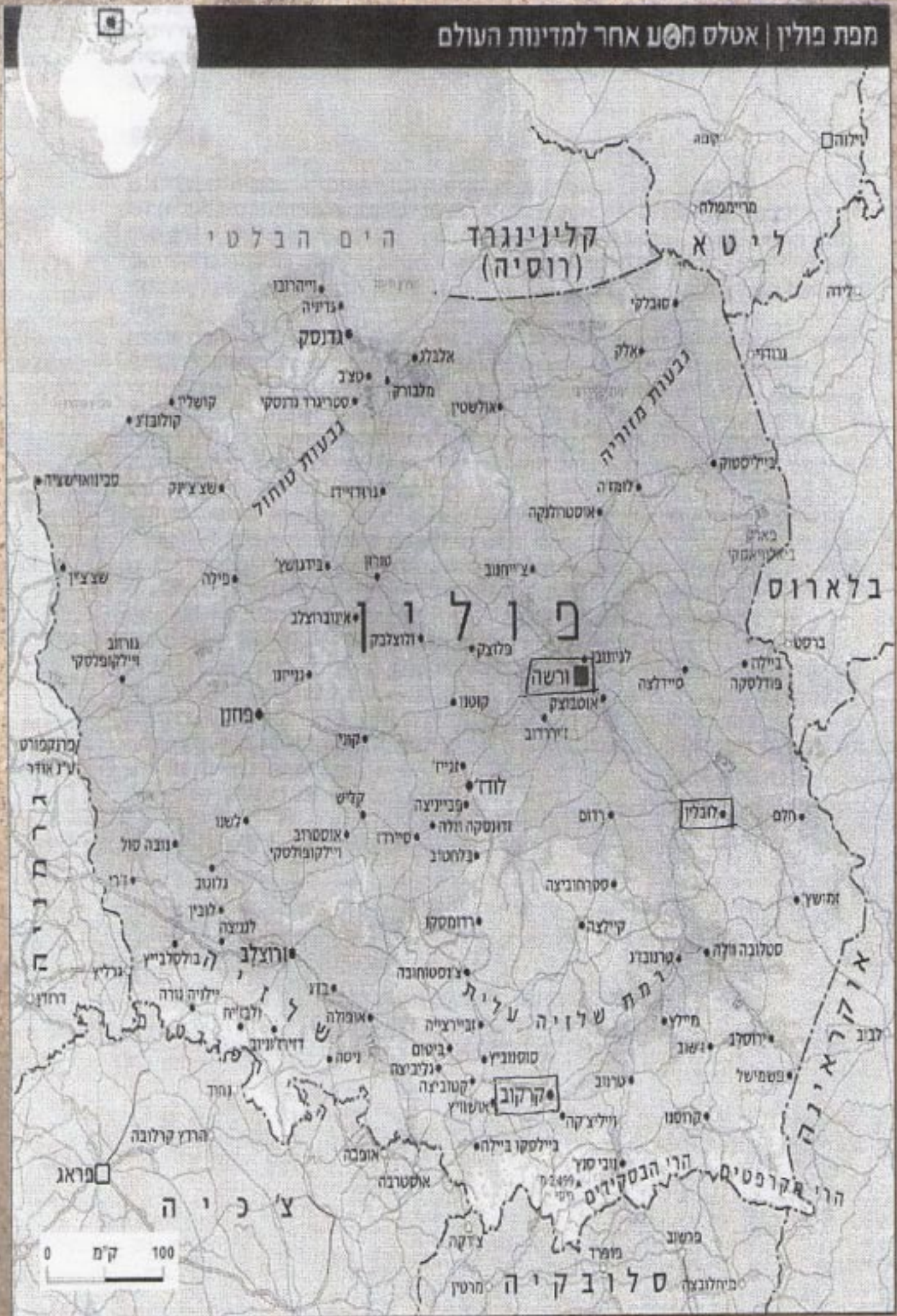
נוחתים בשדה התעופה בוורשה

היום הראשון בפולין 2010.10.11

מפת פולין | אטלס חסע אחר למדינות העולם

תוכנית ביקור באתרים בפולין ע"פ שעות

RABIN EILAT שם המשלחת: רבין אילת

תכנית לתאריך: 11.10.2010

שם האתר (באנגלית)	שם האתר (בעברית)	שעה
		06:00
		08:00
		08:30
Land in Warsaw	נחיתה בוורשה	09:00
		09:30
		10:00
		10:30
		11:00
Drive to city	נסיעה לעיר	11:30
Visit Jewish cemetery	ביקור בבית הקברות	12:00
		12:30
Free lunch at Arcadia mall	הפסקת צהריים בארקדיה-צהריים חופשי	13:00
		13:30
		14:00
Drive back to city	נסיעה לעיר	14:30
Visit ghetto wall - Zlote	ביקור בחומת הגטו-זלוטה	15:00
Visit Korchak Orphanage	בית יאנוש קורצ'ק	15:30
		16:00
Walk at the Umshlagplatz	אומשלאגפלאץ-סיור רגלי	16:30
Visit mila 18 + rapaport monument + ceremony	מילה 18 + רפפורט + טקס	17:00
		17:30
Drive to visit Nozik Synagogue	נסיעה לבית הכנסת נוז'יק	18:00
		18:30
Drive to Novotel Centrum hotel	נסיעה למלון	19:00
Arrive Hotel + dinner	הגעה למלון + ארוחת ערב	19:30
		20:00
		20:30
		21:00
Curfew	כיבוי אורות	23:00

City: Warsaw Hotel: Novotel Centrum

פריטי ארוחות:

ארוחת צהריים חופשית- משעה: 13:30 עד שעה: 14:30 ב: בארקדיה
ארוחת ערב- משעה: 19:30 עד שעה: 20:30 במלון

טיסה מ	אל	חברת תעופה	מס' טיסה
תל אביב	וורשה	לוט	
Arrival	Departure	Flight No.	Airline
			LOT

"שישמור אותך האל
שיגשים משאלתך
שתעשה בשביל אחר
והוא למענך.."

בית היתומים של יאנוש קורצ'אק

והניבוא הגדול
תנבל ל-300000 יחודים
מגיטו וארצה
בדרך
של סבל וחסידים
למחנות-השמדה
הנאציים

OVER 300,000 JEWS
WERE DRIVEN IN 1942-
FROM 1943
THE WARSAW GHETTO
TO THE GAS CHAMBERS
OF THE NAZI
EXTERMINATION CAMPS

חומת גטו ששרדה

אנדרטה לזכר היהודים-עוצבה ע"י אומן

אנדרטה לזכר היהודים
בבית ספר שבו
שמרו נזירות
על יהודים מהנאצים

אימה ראשון בלי אמא

חיס השני בפולין 12.10.2010

שם המשלחת: רבין אילת **RABIN EILAT**

תכנית לתאריך: 12.10.2010

יציאה ממלון: Novotel Centrum

שם האתר (באנגלית)	שם האתר (בעברית)	שעה
Wake up	השכמה	06:00
Breakfast	ארוחת בוקר	06:45
Drive to Treblinka	נסיעה לטרבלינקה	07:30
		08:30
		09:00
Visit Treblinka	סיור בטרבלינקה	09:30
		10:00
		10:30
Drive to Tykocin	נסיעה לטיקוצין	11:00
		11:30
L/B	צהריים ארוזה	12:00
		12:30
Visit with city tour of Tykocin	סיור בטיקוצין	13:00
		13:30
Visit Lopochowa forest	יער לופוחובה	14:00
		14:30
Drive back to Warsaw	נסיעה לורשה	15:00
		15:30
		16:00
		16:30
		17:00
		17:30
Arrive Warsaw hotel	הגעה למלון בורשה	18:00
		18:30
Dinner at the hotel	ארוחת ערב במלון	19:00
		19:30
		20:00
		20:30
		21:00
Curfew	כיבוי אורות	23:00

City: Warsaw Hotel: Novotel Centrum

פירטי ארוחות:

ארוחת צהריים ארוזה- משעה: 12:00 עד שעה: 13:00 ב: טיקוצין

ארוחת ערב- משעה: 19:00 עד שעה: 20:00 במלון

"אחוזי כל הדברים הנכאים לעין
יש דבר מה שדול יתבי כל דבר היו לפני
שני א חוק אא משה אחי"

מחנה טרבלינקה היה אחד משלושת מחנות המוות שהוקמו במסגרת "מבצע ריינהרד", שמטרתו היתה חיסולה הסופי של יהודות פולין. שני המחנות האחרים היו בלז'ץ וסוביבור. במחנות אלה לא נערכה סלקציה. הכשירים לעבודה לא הופרדו מן האחרים – כולם נידונו למוות.

המקום ליד כפר קטן בשם טרבלינקה, סמוך לעיירה מלקיניה, שהיא צומת מרכזי של מסילות ברזל על הדרך מוורשה לביאליסטוק. המחנה נבנה בלבו של יער והיה מוסתר היטב. בנייתו הושלמה ביולי 1942, באותו קיץ שבו החלו הגירושים הגדולים מגטו וורשה ומגטאות אחרים ברחבי פולין. הגרמנים הסוו היטב את המחנה. שלוחת הסילה, שהובילה אל תוך היער, הגיעה ל"תחנת רכב רגילה". לא היה אפשר לחשוך שמאחורי החזית, התמימה כל כך למראה, נמצא התופת.

המחנה חולק לשני חלקים. המחנה התחתון אליו הגיעו הרכבות. שם הופשטו מבגדיהם וחפציהם נלקחו מהם. בצד עמדה "מרפאה" וגדל הצלב האדום התנוסס מעליה. לשם נשלחו חולים וזקנים ל"טיפול". מעבר לדתלת המרפאה היה בור גדול וכל הנכס נורה בעורפו ונפל אל הבור. האחרים נדחפו לשביל צר המוסתר משני צידיו בגדרות ובענפי עצים. שם עמדו תאי הגזים, שהופעלו בידי האוקראינים שפעלו בשירות הנאצים. בדרך לתאי הגזים נלקחו מהקורבנות טבעות זהב. עם כניסתם לתאים, נגזזו שערות ראשן של הנשים. לאחר מכן הופעל מנוע טנק רוסי ישן, והגז חדר פנימה. כעבר חצי שעה הכל הסתיים. התאים נפתחו, ואסירים יהודיים – זונדרקומנדו העבירו את הגוויות לבורות ענק ושם נקבו. במשך החודשים יולי 1942 – אוגוסט 1943 נרצחו במחנה מעל 850,000 יהודים, ובהם 300,000 יהודי ורשה, יהודים מערים ועיירות ברחבי פולין וגם מארצות אחרות.

חיה

על פי ביקור אצל!

עקראת נסיעה כש זכך אביטל
אסל בוקבי העבר האם
אני כותבים עק ואסוף מקווים לתעבור
את המראה והחוויות בקב.

עא קס אפאט פנים אום פנים לקולות (אבות) והקולות
שיפוע כי היסקט שארם בקום כמ זאסק
עא קס ארביין את עזאק התבואות
שם אה שינעב ארם הוא כאק עמק ששועק.

היפסל ארבייטב עם היספורים עם פסי הורכה
אנדאל אמרובים צ'איונות, חצ'ארות,
היאחילקה עם אק'ר אמה? - סימפסטי, שואקת
עא קס ארבייטב אום ים הצברונות.

אק אנו קטוחים שאנה פשוט 8

אורבים ומעבדים מאור...
אמא, אקא ושנהב.

מתן אשכול :

אנו מאבי המעצמנים אציק, וסנהב שואת מתו כפר תפולא?
 אשעלמם עה... אין לי שיצוק עה, ויריב איתך...
 זק חושיות המסע הנה געוה עאין עתק עכ
 הי'הופים בתפולת, ואין ראוי לתוקן זו עהנצות
 את צבב הקורנות עפוי צורות.
 כעס כשלמשק בקה, המסע אט אט יחזח ומחור
 סרטיא, סיפורים, ומראת חפצים ישנים.
 אפנה רבי אראת, עמולת, עסקות עהבין ואחור
 עם הידיעה שאת מה שקרה יש עכבר לאורק
 כה עשניא! אנו גאים בק נפלא שגם אתה
 בין הצלפים במצב החיים צורר את העקר
 כי רק לי שיוצא ומכיר בקברו, ויש מצב קפיאה
 אש עתה מפואר.
 עכ בשלם ומצב קשוא, שיהיה עק מסע
 מעטין ומסיף שיפלה עז מוויה של אליפה אלמיה.

אהבה
עקריות

אלה, אבא ושל (ביצה)

כה חקא עאיז טל

היום השלישי בפולין 13.10.2010

שם המשלחת: רבין אילת **RABIN EILAT**

תכנית לתאריך: 13.10.2010

יציאה ממלון: Novotel Centrum

שם האתר (באנגלית)	שם האתר (בעברית)	שעה
Wake up	השכמה	06:00
Breakfast and load luggage	ארוחת בוקר והעמסת מזוודות	06:45
Drive to Majdanek	נסיעה ללובלין	07:30
		08:30
		09:00
		09:30
		10:00
Visit Majdanek	סיור במיידנק	10:30
		11:00
		11:30
		12:00
		12:30
		13:00
		13:30
Drive to Lublin with L/B	נסיעה ללובלין + ארוחה ארוזה	14:00
Panoramic tour with chachme Lublin yeshiva	שיבת חכמי לובלין מהאוטובוס	14:30
Drive to Krakow	נסיעה לקרקוב	15:00
		15:30
		16:00
		16:30
		17:00
		17:30
		18:00
		18:30
		19:00
		19:30
		20:00
		20:30
Arrive Express by holiday inn hotel in Krakow and dinner + Group Session	ארוחת ערב במלון + שיחת קבוצה	21:00
Curfew	כיבוי אורות	23:00

City: Krakow Hotel: Express by holiday inn

פרטי ארוחות:

ארוחת צהריים ארוזה - משעה: 14:00 עד שעה: 15:00 ב: דרך ללובלין

ארוחת ערב - משעה: 19:00 עד שעה: 20:00 במלון

קוקוריקו...
בוקר טוב!

שהיה לך יום מתוק!!

מאיידנק הוא מחנה ריכוז והשמדה שהוקם באוקטובר 1941 בפרפרי לובלין, על ידי שבויי מלחמה יהודים שהוחזקו במחנה ליפובה בלובלין. דרך המחנה עברו קרוב ל-500,000 אסירים מ-28-ארצות, ומתוכם נספו כ-360,000 איש. כ-60% מהם מתו מהתנאים הקשים ששררו במחנה – רעב, תשישות, מחלות ומכות – וכ-40% נספו במבצעי השמדה המוניים – תנאי גזים והוצאות להורג. כשליש מהנספים היו יהודים.

המחנה חולק ל-5 יחידות שנקראו "שדות". ה"שדות" הוקפו בגדר תיל מחושמלת ובמגדלי משמר. ממערב לשדות הוקמו בתי מלאכה ומחסנים, ומצפון צריפים למגורים של צוות הס.ס. בין שדה 1 לשדה 2 הוקמו ב-1942 שני תאי גז ומתקנים לשריפת גופות. המגורים במחנה היו בצריפים מותאמים ל-250 איש כל אחד, ובהם דרגשי עץ. בפועל הוכנסו לכל צריף כ-500 איש. סדר היום במחנה התחיל ב-4.30 במפקד בוקר. יום נספו מספר אסירים תוך כדי עבודה מפרכת בסלילת כבישים, עבודות בניין וסחיבת ציוד בטחוני.

בתחילה חוסלו אנשים בירי ביער הסמוך. לאחר הקמת מתקני ההרעלה בגז והמשרפה, נעשתה ההשמדה במתקנים אלה. לאחר ההרעלה הועברו הגוויות על ידי האסירים למשרפה. התפוקה היומית כ-100 גוויות ליום. המשרפות פעלו יום ולילה. לאחר המתת הקורבנות טפלה יחידה מיוחדת בעקירת שיני הזהב מפי הגוויות. עקב המרידות בגטו ורשה ובביליסטוק, וכן עקב המרידות במחנות סוביבור וטרבלינקה, הורה הימלר ב-14 לאוקטובר 1943 על חיסול היהודים בכל איזור לובלין. בסוף אוקטובר החלו בחפירת 3 חפירות ענקיות וב-3 בנובמבר התרחש שם הטבח הגדול. ביום אחד נורו כ-18,000 יהודים במכונת יריה. רק כמה מאות אסירי מאיידנק שרדו את התופת והועברו ליחידת ה"זונדרקומנדו" שמטרתה הייתה לפתוח קברים ולשרוף גוויות, לשחוק את העצמות במכונת טחינה כדי לטשטש את עקבות הרצח ההמוני.

במאיידנק הושמדו בין 120,000 ל-200,000 יהודים.

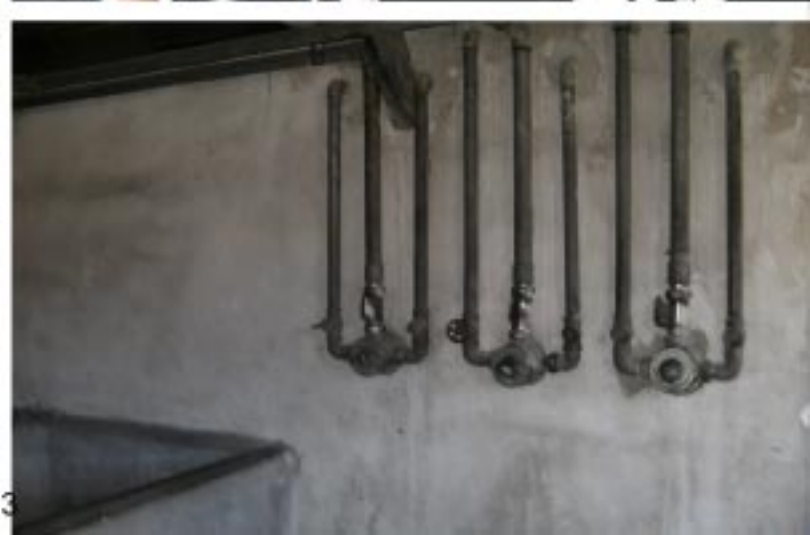

מחנה ההשמדה
מאידונק

מלון מבוטל

היום הרביעי בפולין 17.10.2010

שם המשלחת: רבין אילת **RABIN EILAT**

תכנית לתאריך: 14.10.2010

יציאה ממלון: Express by holiday inn

שם האתר (באנגלית)	שם האתר (בעברית)	שעה
Wake up	השכמה	06:00
Breakfast	ארוחת בוקר	06:45
		08:00
Drive to Rabka S.S. Sschool	נסיעה לרבקה ביה"ס לקציני ס.ס.	08:30
		09:00
		09:30
Walking tour in Rabka	סיור רגלי ברבקה	10:00
		10:30
		11:00
		11:30
Drive to Zakopane	נסיעה לזקופנה	12:00
		12:30
Free lunch	ארוחת צהריים חופשית	13:00
City tour of Zakopane with Free time	סיור בזקופנה וזמן חופשי	13:30
		14:00
		14:30
		15:00
		15:30
Drive back to Krakow	נסיעה לקרקוב	16:00
		16:30
		17:00
		17:30
Dinner with folklore in Wielczka	א.ערב בוילצ'קה עם פולקלור	18:00
		18:30
		19:00
Drive back to Krakow	נסיעה חזרה מלון	19:30
Arrive Express by holiday inn hotel Krakow	הגעה למלון	20:00
		20:30
		21:00
Curfew	כיבוי אורות	23:00

City: Krakow Hotel: Express by holiday inn

פריטי ארוחות:

ארוחת צהריים חופשית - משעה: 13:00 עד שעה: 16:00 ב: זקופנה

ארוחת ערב - משעה: 18:00 עד שעה: 20:00 במסעדה

עיר בדרום פולין, מספר תושביה 535,400. אחרי גל ההגירה בשנים 1967-69 נותרו בעיר 700 יהודים, זקנים ברובם. ראשוני היהודים הגיעו לעיר עם המהגרים הגרמנים באמצע המאה ה-13. ערב מלחמת העולם השנייה ישבו בקראקוב כ-60,000 יהודים. הרדיפות החלו עם כניסת הגרמנים ב-6 בספטמבר 1939, ובתחילת דצמבר נערכה האקציה הראשונה נגד ריכוזי היהודים ב"אזור השמיני". באותו חודש מינו הגרמנים יודנראט בן 24 חברים, בראשות ארתור רוזנצווייג. באפריל 1940 נצטוו היהודים לפנות את העיר תוך ארבעה חודשים. יצאו 35,000 ו-15,000 קיבלו היתרים מיוחדים להישאר. בפברואר גורשה קבוצה נוספת. ב-21 במרס 1941 הוקם גטו לכ-20,000 יהודים, ביניהם מגורשים מקהילות סמוכות. ביוני 1942 נשלחו למחנה המוות בלז'ץ בשלוש סלקציות 5,000 איש, ומאות נרצחו בגטו עצמו. בסוף אוקטובר באותה שנה יצא לבלז'ץ משלוח נוסף של 6,000. אנשים בבית החולים היהודי במושב הזקנים וילדי בית היתומים נהרגו במקום. את 10,000 היהודים האחרונים רצחו במקום או הובילו לאושוויץ במרס 1943. יושבי מחנה העבודה בגטו הועברו למחנה פלאשוב. אחרי המלחמה יצאו ממחבואם יהודים מעטים. אלפים אחדים חזרו מגלות רוסיה, אך לא השתקעו בעיר מחשש לפוגרומים. בית הכנסת הוותיק ביותר הפך למוזיאון יהודי, ובין העלמין הישן שופץ בכספי תורמים מארצות הברית וקנדה.

לובלין

עיר במזרח פולין, כ-160 ק"מ מדרום מזרח לוורשה. 1.9 מיליון תושבים. לובלין היא מרכז תעשייה, תחבורה, מינהל ותרבות. בעיר ובסביבתה מפעלי תעשייה לייצור מטוסים, משאיות, מנועים, מכונות חקלאיות, ציוד תעשייתי, מעשירי עבודה, מוצרי טקסטיל, עור, עץ וטבק, משקאות אלכוהוליים, מזונות ועוד. לובלין משמשת מרכז לעיבוד התוצרת החקלאית של סביבתה. היא מהווה צומת חשוב של מסילות ברזל וכבישים. דרכה עוברת מסילת הברזל הראשית מוורשה ללבו, לקייב ולאודסה. יש בה שתי אוניברסיטאות, בית ספר לרפואה ובתי ספר גבוהים לחקלאות, למקצועות טכניים שונים ולאומנות. ב-1941, בתקופת השואה הוקם בעיר גטו, שנכלאו בו כ-37,000 יהודים. כמעט כל תושבי הגטו חוסלו. מחנה המוות מאידנק הוקם בידי הנאצים בפרבר של לובלין, וב-1943 הושמדו בו כ-18,000 מיהודי לובלין. בתום מלחמת העולם השנייה נתאספו בלובלין כ-900 יהודים ששרדו מבני לובלין ומהקהילות אחרות. בעיר הוקמה אנדרטה לקדושי השואה.

פלאשוב

מחנה כפייה נאצי באזור קרקוב, שפעל מיוני 1942 עד ינואר 1945. פלאשוב היה גם המקום שבו שרדו יהודי קראקוב והסביבה. באפריל 1943 לאחר חיסול גטו קראקוב הובאו כ-6,000 יהודים למחנה. בספטמבר 1943 הובאו כ-2,000 יהודים למחנה מגטו טרנוב. בינואר 1944 כ-1,300 - בעיקר נשים - הובאו מהונגריה. בתקופה מסויימת הגיע מספר אסירי המחנה ל-20,000. האסירים עבדו במתכת ובזכוכית וכן בבגדים מטעמן של חברות גרמניות, ואחרי כן התנאים הורעו וניתנו עבודות פרך במחצבת האבנים. במרס 1944 נשלחו חלקם למוות באושוויץ וחלקם למחנות ריכוז כמטהואזן, שטוטהוף ופלוסנבורג. לקראת סיום המלחמה נצטוו קבוצות יהודים במחנה לשרוף כ-9,000 גופות שהוצאו מתוך 11 קברי אחים. בסוף 1944 רק 600 אסירים היו עדיין בחיים, ומספר שבועות לאחר מכן חוסל המחנה. מפקד המחנה היה קצין האס-אס אמון גת, והוא נידון למוות על ידי בית המשפט בקראקוב ב-1946.

אנדרטה שכונה יהודית

ערב פולקלור

היום החמישי בפולין 15.10.2010

RABIN EILAT שם המשלחת: רבין אילת

תכנית לתאריך: 15.10.2010

Express by holiday inn : יציאה ממלון

שם האתר (באנגלית)	שם האתר (בעברית)	שעה
Wake up	השכמה	06:00
Breakfast	ארוחת בוקר	07:00
Drive to Auschwitz	נסיעה לאושוויץ	08:00
		08:30
Visit Auschwitz with movie	ביקור באושוויץ + סרט	09:00
		09:30
		10:00
		10:30
		11:00
		11:30
		12:00
L/B	הפסקת צהריים-ארוזה	12:30
		13:00
Visit Birkenau with ceremony	בירקנאו - טקס	13:30
		14:00
		14:30
		15:00
		15:30
		16:00
		16:30
		17:00
Drive back to Krakow	נסיעה לקרקוב	17:30
		18:00
Arrive to hotel	הנעה למלון	18:30
Dinner at the hotel	ארוחת ערב במלון	19:00
		19:30
		20:00
Group Session	שיחת קבוצה	20:30
		21:00
Curfew	כיבוי אורות	23:00

City: Krakow Hotel: Express by holiday inn

פרטי ארוחות:

ארוחת צהריים ארוזה- משעה: 12:30 עד שעה: 13:30 ב: בירקנאו
ארוחת ערב- משעה: 19:00 עד שעה: 20:00 במלון

"השם 'אונק'
השם צ'ילק
עם יב 'אונק.."

אושוויץ היה מחנה הריכוז וההשמדה הגדול ביותר שהקימו הנאצים. בראשו פיקד רודולף הס. המחנה הוקם כ-60 ק"מ מערבית לקראקוב בסמוך לעיירה הפולנית אושווינצ'ים, הנמצאת ליד שפך הנהר סולה לתוך הוויסלה, במערב גליציה שבפולין. זהו איזור ביצות והאקלים בו ערפילי וקשה.

מחנה אושוויץ היה בעצם מערכת שלמה של מחנות שהשתרעו על שטח עצום. תשלובת המחנות התחלקה לשתי קבוצות עיקריות:

1. אושוויץ 1: התחיל לפעול במאי 1940. הוקם במקור כמחנה צבאי אוסטרי ומזכיר כפר שליו. היה בכל שנות קיומו מחנה ריכוז לאלפי אסירים פולנים, יהודים ורוסים. לא שימש במקור כמחנה המתה ורצח. מאות אלפי אנשים מתו במחנה כתוצאה מתנאי החיים האיזומים, תת תזונה, מחלות, מכות, עינויים נוראים, ניסויים רפואיים וניסויי המתה בגז.

2. אושוויץ 2: המכונה בירקנאו. הוקם במרחק של 3 ק"מ מאושוויץ 1 במטרה מוגדרת: חיסול יהודי אירופה. החל לפעול באוקטובר 1941. מחנה השמדה ורצח המוני בתאי גז. לבירקנאו השתייכו מחנות חקלאיים קטנים ואף מעבדות כימיות. באושוויץ נרצחו 20,000 יהודים ביום. תוך 25 דקות מרגע שהגיעו האנשים ניתן היה לסיים את תהליך ההמתה. זה היה בית חרושת למוות. "פס ייצור" המשוכלל ביותר בעולם שמטרתו – השמדה.

באושוויץ נערכו ניסויים רפואיים בבני אדם בפיקודו של ד"ר מנגלה.

אשוויץ בירקנא

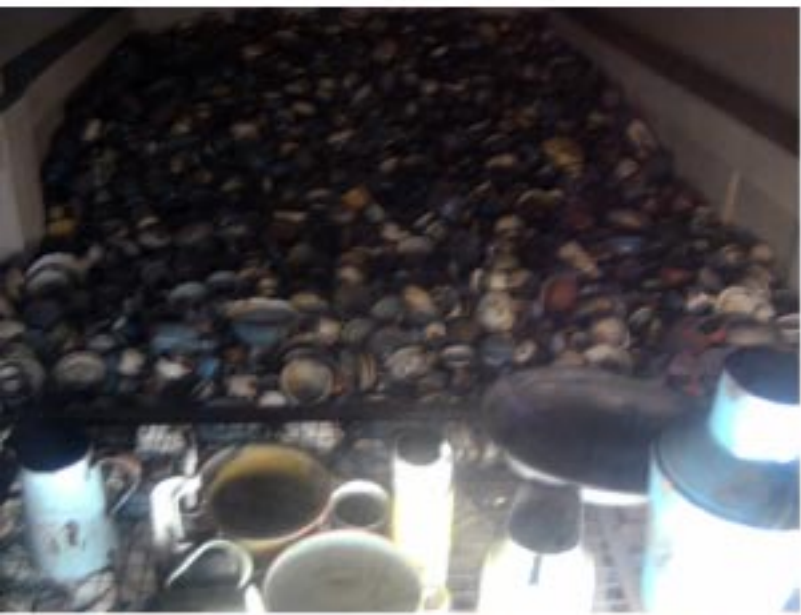

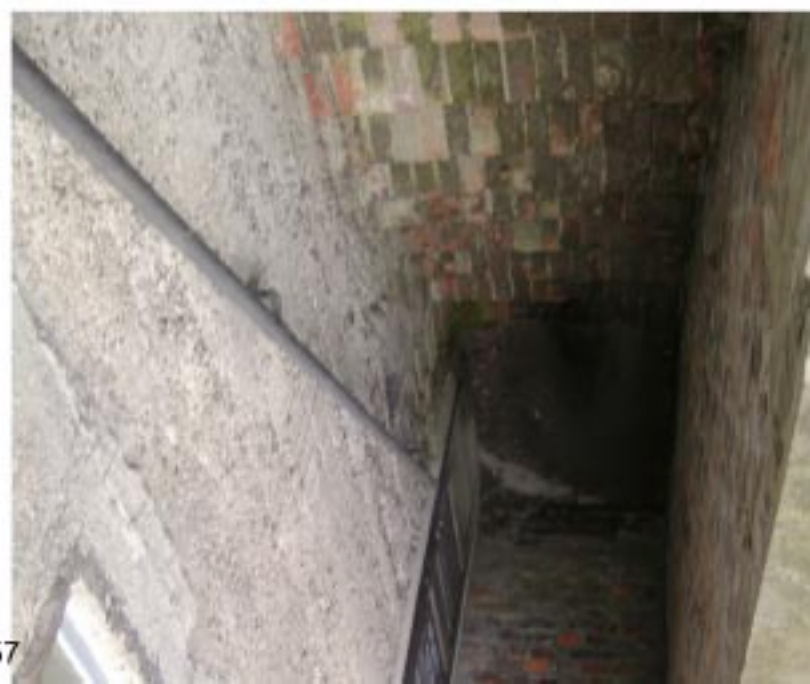

15-10-10

ל"ה

תמצא פיקר!

לברך בילום אלו את לוחך לבועאני השאר
אותך בסדרת רגשות. אתה כבר שאר הבקור
הטובים, במייצק, בקרקוק, התאוריות מלך בזקאנר,
באשורין וכן בקירקאן.

ראת בעיניך אלז יעשייה, אך שצורים בה סיפורי
בולע. מקווים שחוויה ושמחה סיפורים של לבר
אפרכי שמח, והבולעו גמטו אפיצו את **שאל**.

תמצא, לא תתקרב, תלמד תבית של חצי הכלם המסאור,
כי בעצמם יש את שפשו, יש לנו לפניה!

לחכים אשוקך בצפייה כפי השמח סיפורים וחוויות
אכונן תמונה שראת, שלמד של שפמן, היה חזק,
אלו בצפים אתך בהם את לנצח החיים.
של שם החברה, ושמייה זמן איתה לבת!

לבת-שאל המקור!

אורגים אותך לאית החזק
אלא אבא
ושוק.

אזור נשיקות

היום השישי בפולין 16.10.2010

שם המשלחת: רבין אילת **RABIN EILAT**

תכנית לתאריך: 16.10.2010

ציאה ממלון: Express by holiday inn

שם האתר (באנגלית)	שם האתר (בעברית)	שעה
Wake up	השכמה	06:00
Breakfast	ארוחת בוקר	07:00
Drive to Sosnowitz	נסיעה לסוסנוביץ	07:45
Meeting with polish youth	מפגש עם נוער פולני	09:00
		09:30
		10:00
		10:30
		11:00
		11:30
		12:00
		12:30
Drive to Krakow	נסיעה לקרקוב	13:00
		13:30
		14:00
Free time for lunch - Sukiennice	זמן חופשי + ארוחת צהריים חופשית בכיכר השוק	14:30
		15:00
		15:30
		16:00
		16:30
Drive to Kazimierz – Walking tour	נסיעה לקזימיש סיור רגלי	17:00
		17:30
Panoramic view of Schindler and visit at Apteka Pharmacy	סיור בבית המרקחת ונסיעה דרך מפעל שינדלר	18:00
		18:30
		19:00
Arrive back the hotel	הגעה למלון	19:30
Dinner at the hotel	ארוחת ערב במלון	20:00
		20:30
		21:00
Curfew	כיבוי אורות	23:00

City: Krakow Hotel: Express by holiday inn

פריטי ארוחות:

ארוחת צהריים ארוחה - משעה: 14:30 עד שעה: 17:00
ארוחת ערב - משעה: 20:00 עד שעה: 21:00 במלון

מפגש עם נוער פולני

יש מי אהבה
והיא מתגוררת איתו
יש מי אהבה
הוא איתו

היום השביעי והאחרון בפולין 17.10.2010

שם המשלחת: רבין אילת **RABIN EILAT**

תכנית לתאריך: 17.10.2010

יציאה ממלון: Express by holiday inn

שם האתר (באנגלית)	שם האתר (בעברית)	שעה
Wake up	השכמה	06:00
Breakfast and load luggage	ארוחת בוקר	07:00
Group session	שיחת סיכום	08:00
		08:30
Drive to Plashow	נסיעה לפלשוב	09:00
Visit Plashow	ביקור בפלשוב	09:30
Drive to Warsaw	נסיעה לורשה	10:00
		10:30
		11:00
		11:30
		12:00
L/B	צהריים ארוזה	12:30
		13:00
		13:30
		14:00
		14:30
		15:00
		15:30
		16:00
Walking tour at Lazenski park	סיור רגלי בפארק לזינסקי	16:30
		17:00
Drive	נסיעה	17:30
Tour at Rebellion Monument	סיור רגלי לאנדרטת המרד הפולני	18:00
		18:30
Visit Anonymous Soldier tomb	ביקור בקבר החייל האלמוני	19:00
Drive to Airport	נסיעה לשדה"ת	19:30
		20:00
		20:30
		21:00
Flight to Tel-Aviv	המראה לתל אביב	22:45

פרטי ארוחות:

ארוחת צהריים ארוזה - משעה: 12:30 עד שעה: 13:00 ב: דרך לורשה

המראה לתל אביב

המראה לתל אביב - משעה: 22:45 עד שעה: 23:00 ב: דרך לורשה

שעת נחיתה	שעת המראה	מס' טיסה	חברת תעופה לוט	אל תל אביב	טיסה מ ורשה
From	To	Airline	Flight No.	Departure	Arrival
Warsaw	Tel-Aviv	LOT			

אנדרטת המרד – האנדרטה לזכר לוחמי הגטו, הוקמה בלב הגטו לשעבר, ברחוב זמנהוף. היא נבנתה בידי הפסל נתן רפפורט ז"ל והעתק מדוייק שלה מצוי בי"ד ושם בירושלים. ליד האנדרטה מתקיימת מדי שנה העצרת הממלכתית לציון יום המרד בגטו.

האומשלאגפלאץ – כיכר ליד רחובות זמנהוף וסאבקי בצפון גו וארשה סמוך לתחנת רכבות משא וליד בית הספר המקצועי. מחצר האומשלאגפלאץ, לאחר ריכוזם, נשלחו רוב יהודי וארשה לטרבלינקה ומיעוטם למחנות אחרים. התחנה החלה לפעול עם האקציות הראשונות בקיץ 1942. כיום שטח האתר מצוין בקיר כמצבה ובו כתובות בפולנית, יידיש ועברית המציינות את המקום.

מילא 18 – הבונקר הראשי של א.י.ל (הארגון היהודי הלוחם) בוורשה בימי מרד אפריל. לאחר השריפות הגדולות בגטו ואובדן הבסיסים, התרכזו בו פלוגות לוחמים רבות ועמהן מפקדת הארגון. ב-8 במאי הקיפו הגרמנים את הבונקר. מאחר שאפסו הסיכויים, שלחו לוחמים רבים יד בנפשם, ויש ביניהם שהורעלו בפצצות גז שהוטלו פנימה. למעלה מ-100 לוחמים, וביניהם מרדכי אנילביץ, מפקד המרד, מצאו בו מותם. מהבונקר לא נותר דבר. אחרי השחרור הוקם גלעד במקום.

מקומות נוספים:

- כיכר שלושת הצלבים
- הגשר (פינת זילנה-חלודנה)
- הכנסייה – כיום מול דזילנה 34
- יציאה דרך תעלות הביוב של א.י.ל
- זיהוי כניסות וחומות הגטו.
- בניין היודנראט (פינת זמנהוף – מרדכי אנילביץ)

ורשה - אתרים יהודיים

בית הכנסת נוז'יק – הוקם ב-1899, והוא אחד מחמשת בתי הכנסת הגדולים בוורשה. מיקומו ברחוב טברדה באחת החצרות. ייחודו של בית הכנסת הוא בהיותו אבן פינה בתולדות הנגינה היהודית הדתית וזימרת בית הכנסת. הוא המה מתפלים חובבי נגינה שנהרו אליו ממרחקים. בית הכנסת נחרב בזמן השואה ושוקם בכספים יהודיים ובעידוד ממשלת פולין. הוא נחנך מחדש ב-1983 ומשמש כיום בית הכנסת המרכזי. כמעט שאין בו מתפללים.

התאטרון היהודי – תזכורת קלושה לתיאטרונים שפעלו בוורשה מאז אמצע המאה ה-19.

בתקופת הגטו פעלו תיאטרונים יהודיים ובהם 135 שחקנים, מהם ניצלו שניים. כיום בניין התיאטרון היידי ניצב בקרבת רחוב טברדה. רוב השחקנים אינם יהודים ושפת היידיש היא רק לצורך המחזה.

בית קורצ'אק – בית היתומים היהודי עומד על תילו ומשמש גם כיום בית לילדים חסרי אמצעים. הבית נמצא ברחוב קרוכמלנה 92 דאז, היום ברחוב יאקטורובסקה 6. בחזית הבית אנדרטה לזכרו של קורצ'אק ועוד אבן זיכרון לפולני פיוטר זלבסקי, שהיה עובד בבית היתומים והתעקש ללכת יחד עם קורצ'אק וילדיו לגטו ועל כך נענש קשות בידי הגרמנים.

בית הכנסת ברחוב טלומצקה – בית הכנסת הגדול שהיה גם בית הכנסת הייצוגי של ורשה. בית הכנסת הזה הוא היחיד שהוקם בחזית הרחוב בעוד שיתר בתי הכנסת היו חבויים בחצרות. בית הכנסת התקיים 65 שנה ונחרב בתקופת השואה. פיצוץ בית הכנסת ב-16 במאי 1943 בטקס רב רושם סימל את סיומו של מרד גטו ורשה. על חורבות בית הכנסת הוקם לפני 20 שנה בית משרדים רב קומות שלא הושלם, כיוון שעל פי האמונות הטפלות, כל מי שמנסה להשלים את הבית נפגע.

המכון היהודי בורשה – שוכן ברחוב טלוצמקי ועיקרו הוא הארכיון שבו מצויים שני הכדים של ארכיון "עונג שבת" בגטו ורשה. המכון מצוי בבניין הסיפורייה היהודית שנשרף על ידי הגרמנים. כן מצוי במכון ארכיון ובו כרטסת מדויקת של יהודים, תעודות מקוריות גרמניות, תעודות יהודיות מהמאה ה-18 ועוד.

פארק בורשה

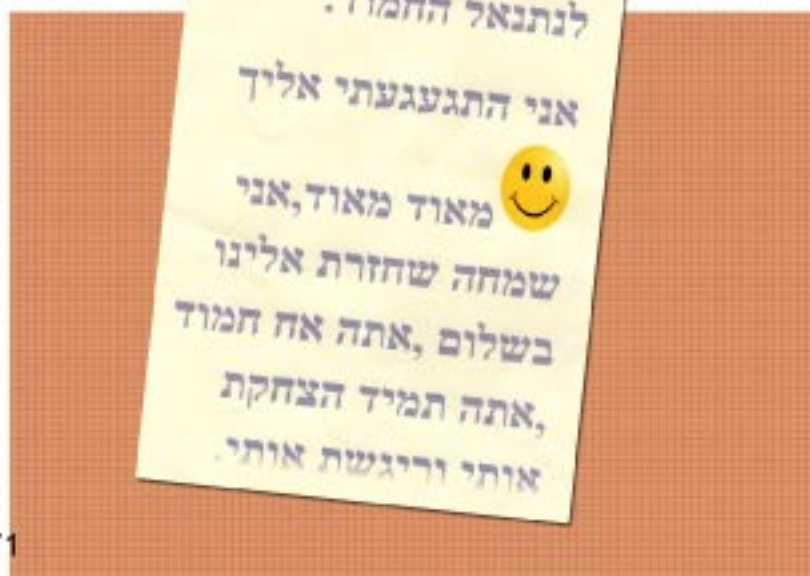

בטיסה חזרה
לארץ

בחנים השבים...

קבלת פנים

החזרה מפולין

נוי המל

עורכת: מירב לוי דיאמנט
כתבי לזניור: אדם סלבי, נוי המל,
אופק בנזר, אינבל אבוטבול

משלחת בנין

משלחת רבין

משלחת נולדווסר

לאחרונה חזרו תלמידי י"ב בעיר מסע השורשים המסורתי והמרנש אל אדמת פולין. יש מי שעבורם זהו מפגש ראשוני קרוב עם סיפורי הזוועה, ויש מי שגדל בבית בו שמעו לא מעט על הקורות בזמן השואה. בין חברי המשלחת שיצאו השנה למסע היו גם ניא המל, תלמיד י"ב בבית הספר 'נולדווסר' ואמו תמר. רגע אחרי המסע המרנש מביאה נוי המל, האחיות, כתבת ג'זניור רשמים של השניים.

תמר: "במהלך הערבים כולם דיברו אחד עם השני, העברנו חוויות, וניסינו להתמקד גם בחוויות החיוביות".
ניא: "דברנו עם התברים, עם המשפחה. באופן כללי זאת גם חוויה מחשלת".

מה החוויה הכי זכורה לכל אחד מכם?

ניא: "החוויה שנתקפה אצלי בראש הכי חזק היה הביקור במחנה 'טרבלינקה' שהיה מחנה השמדה ונהרס כולו כיום זאת מצבה ענקית של מאות אבנים בגדלים שונים ועל חלקן חקוקות שמות הקהילות שנרצחו שם, המצבה הזאת מדגישה את כמויות האנשים שנרצחו ונכחדו".

תמר: "אצלי זה קרה דווקא ב'טיקוצין', היא הייתה עיירה טיפוסית, שלפני הפיתרון הסופי הוציאו להורג את כל יהודי הכפר ביער בקברי אחים (חפרו בורות באדמה כאשר הם עמדו על סף הבור וירו בהם בכדי שיפלו קבוצה אחר קבוצה) היות וידעו את שמות האנשים, במקומות סביב קברי האחים, על הגדרות, שמו פתקים עם שמות הנרצחים, דבר שגורם להבין שה-6 מיליון שנרצחו בנויים מאנשים כמוני וכמוך בעלי משפחה, תקוות וחיים".

עם אלו תובנות חזרתם מפולין?
תמר: "להאמין באמת שאין לנו מקום אחר חוץ ממדינת ישראל. מי שיגן עלינו זה רק אנחנו, צה"ל צבא העם. ושלמרות כל הניסיונות - עם ישראל חי ומשיך לחיות".

לא בכל יום אתה יוצא למסע או לטיול מלווה באמא שלך, בעיקר כשאתה כבר אוטונומי בוגר י"ב. זה בדיוק מה שקרה השנה לניא המל, אליו התלווה למסע איתו, תמר, אחות טיפת חלב, אלא שמסע השורשים הזה לאדמת פולין אינו טיול רגיל, לכן גם העובדה הזו כלל וכלל לא הפריעה לניא, נהפוך הוא, הוא היה בעד. "ידעתי כמה חשוב לה המסע וכמה הוא משמעותי עבורי", הוא אומר.

איך חשבת שהמסע יהיה עם אמא ואיך זה היה בפועל?
ניא: "חשבת שיהיה נחמד, בכל זאת מדובר באמא שלי, וגם בפועל היה טוב לדעת שיש איתי תמיכה מהבית".

איך אתם מסכמים את המסע?
תמר: "המסע היה מאוד משכיל ומלמד. לפי דעתי כל אורחי ישראל צריכים לעבור את זה".

ניא: "זו חוויה חד פעמית ומיוחדת במינה שבמהלכה למדתי על היסטוריה עם ישראל ועל חבריי למסע".
עד כמה המסע היה קשה נפשית?

תמר: "המסע היה פחות קשה חמה שחשבת שיהיה, אבל עדיין הוא היה מלווה בהמון רגעים קשים".

ניא: "התמודדות עם הקושי הנפשי".
איך פורקים את כל הקושי הנפשי הזה?

המדינה?
אמא, עד כמה את חושבת שחשוב להורים לצאת למסע שכזה?
"מאוד חשוב, למי שלא עבר את המסע בצעירותו, לפחות בגיל מבוגר יותר חשוב להגיע לשם, ולהבין לעומק את ההיסטוריה של עם ישראל שגשגתה גם הקשר עם הבן/בת מתחזק במסע כזה, למדים להכיר אותו במצבים לא מוכרים (עם החברים, מצבי לחץ...) ומגלים את הצד הבוגר והאחראי שבו. זו היתה חוויה מיוחדת".

ניא: "העם היהודי הוא עם נאה ולמרות הניסיונות להכשיל אותו תמיד נהייה כאלו".
אחרי שחזרתם מהמסע הזה, עד כמה לדעתכם חשוב להוזיל עלויות כדי שיותר ילדים יזכו לצאת למסע?
תמר וניא: "חובה להוריד עלויות. לפי דעתנו, כל אזרח ישראלי חייב לעבור את החוויה הזאת לפחות פעם אחת בחייו. רצוי שלקראת הבגרות (הליכה לצבא והחיים הממשיים) כדי שאנשים יבינו שצריך לתת את הכל, ולעשות הכל למען